

KEÇİÖREN KALABA LİSESİ
EĞİTİM KURUMLARINDA HİJYEN ŞARTLARININ
GELİŞTİRİLMESİ VE ENFEKSİYON ÖNLEM KONTROL EĞİTİMİ

Bakanlığımız ile Türk Standartları Enstitüsü (TSE) arasında, 27 Temmuz 2020 tarihinde imzalanan iş birliği protokolü kapsamında:

Eğitim kurumlarında hijyen şartlarının geliştirilmesi, enfeksiyon öneme ve kontrol süreçlerinin tutarlı, geçerli, güvenilir, tarafsız bir anlayışla sürdürülmesi amacıyla

30.07.2020 tarihli ve 10075132 sayılı Bakanlık Makam Onayı ile **'OKULUM TEMİZ'** belgelendirme programı yürürlüğe alınmış olup konu ile ilgili bir kılavuz yayınlanmıştır.

KALABA LİSESİ OLARAK;

- ▶ Bakanlığın yayınlamış olduğu Eğitim Kurumlarında Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi ve Enfeksiyon Önleme Kontrol Kılavuzunu baz alarak sizlere pandemi sürecinde okullarımızı temiz tutmak ve enfeksiyonu önlemek amacı ile bilgilenmenizi sağlayacak bir sunum hazırladık.

- ▶ Sunumda ;

Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ)

Bulaş Bazlı Önlemler (BBÖ)

Salgın Hastalıkların Yayımı Hakkında Bilgi

Kişisel Hijyen, El Hijyeni, KKD nin kullanılması konusunda bilgiler bulacaksınız..

Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ)

- ▶ Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Eylem Planlaması Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ), bulaşıcı ajanların hem bilinen hem de bilinmeyen kaynaklardan bulaşma riskini azaltmak için gerekli olan temel enfeksiyon önleme ve kontrol önlemleridir.
- ▶ Enfeksiyon kaynağı; kan ve diğer vücut sıvıları, salgılar ve çıkartılar (ter hariç), hasta çıkartıları ile kontamine olmuş ve hasta ortamında bulunan herhangi bir donanım veya ürün olabilir.
- ▶ SEKÖ, tüm hizmet alanlarında her zaman organizasyon planına uygun olarak, tüm personel tarafından dikkatle uygulanmalıdır. Bu önlemler genel olarak aşağıdakileri içerir:
 - ▶ a. Kuruluş içinde hijyen ve sanitasyon kaynaklı salgın hastalık için alınmış genel tedbirlere uygun hareket edilmesi,
 - ▶ b. Fiziki mesafenin korunması,
 - ▶ c. Uygun kişisel koruyucu donanımın kullanılması (maske takılması vb.)
 - ▶ d. Uygun temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinin sağlanması, e. Solunum hijyeni ve öksürük/hapşırık adabına uyulması,

Bulaş Bazlı Önlemlerin (BBÖ) Planlanması

- ▶ SEKÖ, bulaşıcı bir ajanın çapraz bulaşmasını önlemek için tek başına yetersiz olduğunda Bulaş Bazlı Önlemler (BBÖ) uygulanır.
- ▶ BBÖ, bilinen veya şüpheli bir enfeksiyöz etken ile enfekte olan bir hastaya hizmet sunumu sırasında gerekli olan ek enfeksiyon kontrol önlemleridir. BBÖ, bulaşıcı etken bulaş yolu ile kategorize edilir.
- ▶ Bu önlemler genel olarak hijyen ve sanitasyondan kaynaklı salgın hastalık şüpheli veya tanısı almış kişilere temas sırasında ve sonrasında yapılacak işlemlerdir:
- ▶ a. Kişinin izole edilmesinin ve izole kalmasının sağlanması
- ▶ b. Kişiye müdahale dahil, kontamine materyallerle iş ve işlem yapılırken uygun KKD kullanılması
- ▶ c. Kontamine malzeme ve alanlar için uygun dezenfeksiyon işlemlerinin yapılması
- d. El hijyeni sağlanması e. Hastalık şüphesi veya tanı almış kişinin bulunduğu ortamın havalandırılmasının sağlanması

SALGIN TÜRLERİ VE BULAŞ YOLLARI

- ▶ Salgın Türleri
- ▶ a. Sporadi: Bir enfeksiyon hastalığının değişik bölgelerde tek tük olgular halinde görülmesi (Kuduz)
- ▶ b. Endemi: Bir enfeksiyon hastalığının belirli bir ülke ya da bölgede iklim ve coğrafi koşullara bağlı olarak devamlı görülmesi (Sıtma, Şark çıbanı)
- ▶ c. Epidemi: Sporadik ya da endemik olarak bulunan bir hastalığın, uygun koşullarda hızla yayılarak salgın biçimine dönüşmesi (Bağırsak hastalığı, Grip, Tifo)
- ▶ d. Pandemi: Bir enfeksiyon hastalığının hızla yayılarak ülke ya da kıtalar arasında salgın yapması (Kuş gribi, SARS, HIV/AIDS, COVID-19)

Enfeksiyon Hastalıklarının Bulaşma Yoluna Göre Sınıflandırılması

- ▶ a. Solunum sistemi yolu: Birçok etken yeni konağa solunum yolu ile girer. Bu yolla giriş hasta veya taşıyıcılarla direkt temas veya enfekte damlacıkların solunan havaya karışması sonucu oluşabilir. Enfekte damlacıkların havaya karışması ise öksürme, hapşırma veya konuşma sırasında meydana gelebilir. Ayrıca hasta kişinin solunum yolundan girecek kontamine olmuş tozlar, vb. solunması aracılığıyla da bulaşma olabilir. Enfekte damlacıklarla bulaşan enfeksiyonlar üst ve alt solunum yolları hastalıklarıdır. Bunlar arasında en önemlileri pnömoni, bronkopnömoni, kızamık, kızamıkçık, boğmaca, grip, tüberküloz, streptokoksik enfeksiyonlar, solunum yolu şarbonu ve vebası, difteri, çiçek, su çiçeği, kabakulak ve menenjittir.
- ▶ b. Sindirim sistemi yolu: Enfeksiyon etkenlerinin yeni konağa sindirim yoluyla girişleri besinler, içecekler (su, süt vb.), kontamine eller, tırnaklar aracılığı ile olur. Çiğ yenilen yapraklı sebzeler, su ve içeceklerle bulaşan hastalıklar; tifo, paratifo, kolera, basilli dizanteri, enterovirus enfeksiyonları, poliomyelit, enfeksiyöz hepatit, amebiazis, helmint enfeksiyonları ve gıda zehirlenmeleri, süt, et, balık ve ürünleri ile bulaşan hastalıklar ise; tüberküloz (bovin tipi), şarbon, şap hastalığı, brusellozis, kist hidatik, tenyazis, salmonella gibi gıda zehirlenmeleridir.
- ▶ c. Temas yoluyla bulaşma: Bazı enfeksiyon etkenleri de temas yolu ile yeni konağa ulaşır. Direkt temas sonucu deri ve vücudun çeşitli bölgelerindeki mukozalar yoluyla patojen etkenler vücuda girer. Genellikle sağlam deriden birçok etken giremez; derideki travmalar, yaralanmalar, temizlik kurallarına uymama etkenlerin girişini kolaylaştırır. Çiçek, uyuz, kuduz, şarbon, lupus vulgaris ve mantar hastalıkları bu gruptaki hastalıklardandır.
- ▶ d. Vektörler (Aracı) yoluyla bulaşma: Bazı enfeksiyon etkenleri konakçılara araçlarla girer. Vektörle bulaşma mekanik veya biyolojik olabilir. Biyolojik vektörlerden bazıları pireler, keneler, bitlerdir. Mekanik vektörlere ise örnek olarak enjektörler, iğneler, cerrahi aletler, serum, plazma gibi maddeler verilebilir.

UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

- ▶ El Hijyeni El hijyeni, standart enfeksiyon kontrol önlemlerinin (SEKÖ) en kritik unsuru olup, kişisel enfeksiyon bulaşmasını azaltmak için gereklidir. Tüm personel, öğrenci, veli, ziyaretçilere girişte ve mümkün olan uygun noktalarda el yıkama imkânı sağlanmalıdır. Bunun mümkün olmadığı noktalarda ve alanlarda eller %70 alkol bazlı antiseptik madde ile ovulmalı ve temizlenmelidir. El hijyeni sağlanmadan önce;
 - ▶ a. Kolların sıvanması (mümkünse dirseklere kadar),
 - ▶ b. Bilezik, yüzük vb. takıların çıkartılması,
 - ▶ c. Tırnakların temiz ve kısa olması; takma tırnakların veya tırnak ürünlerinin çıkartıldığından emin olunması,
 - ▶ d. Cilt bütünlüğü bozulmuş, yara, kesik vb. yerlerin su geçirmez bir tampon ile kapatılması hususlarında bilgilendirme yapılmalıdır. El Yıkama ve Ovalama Tekniği El hijyeni, ellerin kirliliği veya gözle görülür şekilde bulaşı olduğu durumlarda sabun ve su ile el yıkanması ve rutin el hijyeni için alkol bazlı el antiseptiği ile temizlenmesi işlemlerini kapsar.
- ▶ • El yıkama, virüsü etkisiz hale getirmek için iyice ve yeterli bir süre en az 20 saniye yapılmalıdır

UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

- Tüm personel ve öğrenciler için antiseptik dispenserleri çalışma alanı içinde en yakın noktaya konumlandırılmalı, bunun mümkün olmadığı durumlarda cep antiseptikleri kullanılmalıdır. Antiseptik madde kullanım tekniği, elleri arındırmak ve virüsü inaktive etmek için iyi bir şekilde ve yeterli bir süre (20 ile 30 saniye arasında) uygulanmalıdır. • Suyun bulunmadığı veya suya ulaşılmasının zaman alacağı durumlar gibi el hijyenini sağlamaya yönelik imkanlar olmadığında, kişilerin alkol bazlı antiseptik ile ovalama işlemi yapmaları sağlanmalıdır. Ancak özellikle ilk fırsatta ellerin yıkaması önerilmelidir

KKD NİN KULLANILMASI ..(KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR)

TIBBİ MASKE KULLANIMI SIRASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Tibbi maskenin burun, ağız ve çeneyi içerisine alan ön kısmına **hiçbir zaman dokunulmamalıdır.**

Kazara dokunulursa eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanmalı veya alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanmalıdır.

Tibbi maske kullanım sırasında kirlenir, nemlenir veya yırtılır ise **mutlaka yenisiyle değiştirilmelidir.**

Tibbi maskeler **kesinlikle ortak kullanılmamalıdır.**

Kullanılmış tıbbi maskenin kirlenmediği düşünülse bile **asla tekrar kullanılmamalıdır.**

“**KORONAVİRÜS ALACAĞINIZ TEDBİRLERDEN DAHA GÜÇLÜ DEĞİLDİR.**”

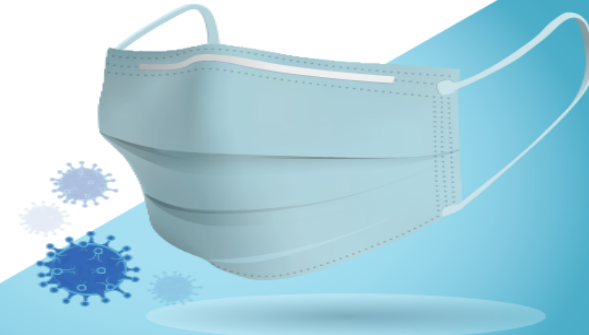
T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

[f](#) [o](#) [t](#) [@](#)
/SaglikBakanligi

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19)

TIBBİ MASKE KULLANIMI

[f](#) [o](#) [t](#) [@](#)
/SaglikBakanligi

KKD NİN KULLANILMASI ..(KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR)

COVID-19 Solunum Yoluyla Bulaşmaktadır

Hasta kişilerin öksürme veya hapşırma ile ortaya çıktığı **damlacıkların** ortamdaki diğer bireyler tarafından **solunmasıyla**, damlacıkların yapıştığı yüzeylere dokunulduktan sonra **ellerin ağız, burun veya göze götürülmesiyle** COVID-19 bulaşmaktadır.

MASKE NASIL TAKILIR?

- Maskeyi takmadan önce eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanır.
- Su ve sabunun olmadığı durumlarda eller 20-30 saniye alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanır.
- Maske: katlı kısmı dış tarafta kalacak, üst tarafındaki metal şerit burun köprüsünün üzerine gelecek şekilde takılır.
- Maske lastikli ise maskenin yanlarındaki lastikler kulak kepiçesinden geçirilerek takılır.

- Maske ipli ise maskenin üst kenarındaki ipler kulakların üstünden geçirilerek başın arka kısmında bağlanır, alt kenarındaki ipler ensede bağlanır.

- Maskenin üst tarafındaki metal şerit burun köprüsünün üzerine hafifçe bastırılarak yerleştirilir.
- Maske burun, ağız ve çeneyi tamamen kapatacak, kenarlardan hava geçişine izin vermeyecek şekilde takılır.

MASKE NASIL ÇIKARILIR?

- Maske burun, ağız ve çeneyi içine alan, yoğun kirlenmenin gerçekleştiği ön kısmına dokunulmadan çıkarılmalıdır.
- Lastikli ise kulak arkasındaki lastiklerden tutarak çıkarılır.

- İpli ise önce ense bölgesindeki alt ipleri, sonra başın arkasındaki üst ipleri çözülerek çıkarılır. Böylece maskenin düşmesi engellenmiş olur.
- Çıkarılan maske lastiklerinden veya iplerinden tutularak çöpe atılır ve çöpün sürekli kapalı kalması sağlanır.

- Maskeyi çıkardıktan sonra eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanır.
- Su ve sabunun olmadığı durumlarda eller 20-30 saniye alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanır.

TIBBİ MASKEYİ DOĞRU BİR ŞEKİLDE TAKMAK, ÇIKARMAK; TAKMA ÖNCESİNDE VE ÇIKARMA SONRASINDA EL HİJYENİNİ SAĞLAMAK OLDUKÇA ÖNEMLİDİR.

